

Miehennevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaava

Khall 13.02.2023 § 23

YIT Suomi Oy on lähestynyt Alavieskan kuntaa kaavoitusaloitteella tuulivoiman tuotantoalueeksi Miehennevan alueelle. Hankealue sijoittuu Alavieskan pohjoisosaan Taluskylälle osin Merijärven rajaa vasten. Hankealueen etäisyys Alavieskan keskustaajamasta on n. 10km pohjoiseen ja Taluskylän kyläkeskuksesta n. 2km pohjoiseen. Hankealueen sijainti saattaa sijoittua myös osin Merijärven kunnan puolelle. Molemmat kunnat päättävät hankkeesta kuitenkin itse ja kaavoitusprosessi on kuntakohtainen. Hankealueen kokonaispinta-ala on n. 514 ha, josta Alavieskan kunnan alueelle sijoittuu n. 415 ha. Samalle alueelle tuulivoimapuiston kaavoitusta on aiemmin selvittänyt TM Voima Oy. Kunnan toimesta tehdyn selvityksen mukaan TM Voima Oy:llä ei ole intressiä jatkaa ko. alueen kaavoittamista tuulivoimapuistolle ja he ovat lopettaneet hankeselvityksen omalta osaltaan. Kaavoitusprosessin aloittamiseksi YIT Suomi Oy tai yhtiön mahdollisesti perustama hankeyhtiö tekisi kaavoitus sopimuksen Alavieskan kunnan kanssa. Oheismateriaalina kaavoitusaloite.

Tuulivoimapuiston tarkempi sijoittuminen on esitetty oheismateriaalina olevassa hankealueen kartassa. Pohjois-Pohjanmaan liiton hyväksytyissä vaihemaamaakuntakaavoissa aluetta ei ole varattu tuulivoimatuotantoalueeksi. Myöskään TUULI-hankkeessa laaditussa sijainninhajausmallissa aluetta ei ole, koska alkujaan TM Voima Oy:n selvityksessä alueelle sijoittuisi alle 10 tuulivoimalaa.

YIT on suurin suomalainen ja merkittävä pohjoismaalainen rakennusyhtiö, joka on perustettu v. 1999. Palvelukonseptin mukaan YIT tukee asiakasta tuulivoiman hankekehitysvaiheesta, esimerkiksi soveltuvan alueen valinnasta, lähtien rakennusvaiheeseen, kehittää ja luvittaa hanketta yhteistyössä kunnan ja maanomistajien kanssa. Vuodesta 2010 lähtien YIT on toteuttanut Suomessa ja Ruotsissa lähes 200 tuulivoimalan perustusta asiakkailleen sekä rakentanut voimaloiden infran, kuten tiet. Tuulivoiman hankekehityksen YIT on aloittanut v. 2012 ja sillä on useita joko valmistuneita-, rakenteilla- ja kaavoitusvaiheessa olevia hankkeita.

YIT Suomi Oy:n tekemien esiselvitysten perusteella alue soveltuu hyvin tuulivoiman tuotantoon. Hankealue on muodostettu 1 500 metrin etäisyydellä lähimpiin rakennuksiin, ja Puolustusvoimat on lausunnossaan puoltanut kuuden (6) tuulivoimalaitoksen rakentamista hankealueelle. Voimaloiden määrä ja sijoittelu tarkentuu maanomistajien kanssa käytävien keskustelujen ja kaavoitusprosessin myötä. Alustavien suunnitelmien perusteella kaikkien voimalaitosten etäisyys lähimpään vakituiseen tai vapaa-ajan rakennukseen on vähintään 1600 metriä. Hankealue koostuu yksityisten omistuksessa olevista maista. Tällä hetkellä YIT on vuokrannut hankealueen maiden pinta- alasta n. 63 %

yhdenmukaisella vuokrasopimuksella. Loppuosan maanomistajilla on vielä mahdollisuus allekirjoittaa saman ehtoinen vuokrasopimus.

Tuulivoimahankkeen toteuttaminen edellyttää, että alueelle laaditaan oikeusvaikutteinen tuulivoimapuiston osayleiskaava ja hankealueen sijainnista sekä voimalaitosten yhteenlasketun kokonaistehon määrästä johtuen on todennäköisesti tehtävä ympäristövaikutusten arviointiohjelma (YVA-ohjelma).

YIT Suomi Oy ehdottaa, että:

1. Alavieskan kunta käynnistäisi kaavoitusmenettelyn, jossa laadittaisiin oikeusvaikutteinen tuulivoimaosayleiskaava, jonka perusteella kunta voi myöntää rakennusluvat.
2. YIT ei ole vielä valinnut kaavaa toteuttavaa konsulttia, mutta tulee tekemään sen mahdollisimman pikaisesti ja hyväksyttämään konsultin Alavieskan kunnalla.
3. Kaavan laatimisesta aiheutuvista konsultti-, selvitys- ja kuulutuskuluista vastaisi YIT.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Pentti

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1. Valtuusto päättää saattaa vireille tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laatimiseen Miehennevan alueelle.
2. Valtuusto oikeuttaa kunnanhallituksen sopimaan kaavoituksen käytännön järjestelyistä ja hyväksymään YIT Suomi Oy:n kanssa tai sen hankkeelle perustaman projektiyhtiön kanssa laadittavan kaavoitussopimuksen ja hyväksymään hankekehittäjän esittämän kaavoituskonsultin. Kaavoitustyön kustannuksista vastaa yksinomaan YIT Suomi Oy .

Päätös

Mauri Marjakangas teki vastaehdotuksen, että kunnanhallitus ei esitä valtuustolle osayleiskaavan laatimista Miehennevan alueelle. Anne Huttunen ja Heikki Malinen kannattivat esitystä. Koska oli tehty kannatettu vastaesitys, puheenjohtaja totesi, että oli suoritettava äänestys. Pohjaesitys oli Jaa ja vastaesitys Ei. Äänestyksen tulos oli 5 Jaa-ääntä ja 3 Ei-ääntä. Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.

Heikki Malinen, Anne Huttunen ja Mauri Marjakangas jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Tuomo Taka-Eilola poistui esteellisenä (intressijäävi, hallintolaki 28.1 § kohta 3), varajäsen Heikki Malinen saapui kokoukseen pykälän käsittelyn ajaksi.

Kunnaninsinööri Tuomas Häggman ja tekninen johtaja Ossi Laakso

olivat paikalla asiantuntijoina asian esittelyn ajan ja poistuivat ennen päätöksentekoa.

Kvalt 27.02.2023 § 5

Esittelijä	Kunnanhallitus
Päätösehdotus	<p>1. Valtuusto päättää saattaa vireille tuulivoimarakentamista ohjaavan osayleiskaavan laatimiseen Miehennevan alueelle.</p> <p>2. Valtuusto oikeuttaa kunnanhallituksen sopimaan kaavoituksen käytännön järjestelyistä ja hyväksymään YIT Suomi Oy:n kanssa tai sen hankkeelle perustaman projektiyhtiön kanssa laadittavan kaavoitussopimuksen ja hyväksymään hankekehittäjän esittämän kaavoituskonsultin. Kaavoitustyön kustannuksista vastaa yksinomaan YIT Suomi Oy .</p>
Päätös	<p>Mauri Marjakangas esitti, että Miehennevan tuulivoimarakentamista ohjaavaa osayleiskaavaa ei saateta vireille. Anne Huttunen kannatti esitystä.</p> <p>Koska oli tehty kannatettu vastaesitys, puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja päätti äänestytäväksi nimenhuutoäänestyksen niin, että pohjaesitys oli Jaa ja vastaesitys Ei. Äänestyksen tulos oli 11 Jaa-ääntä, 6 Ei- ääntä ja 2 tyhjää (liitteenä).</p> <p>Puheenjohtaja totesi pohjaesityksen tulleen hyväksytyksi.</p> <p>Mauri Marjakangas ja Anne Huttunen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen (liitteenä).</p> <p>Tuomo Taka-Eilola poistui esteellisenä § 5 käsittelyn ajaksi (intressijäävi, hallintolaki 28.1. § kohta 3).</p>

Khall 18.06.2024 § 136
38/10.02.02/2023

valmistelija kunnaninsinööri, kunnanjohtaja

Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut.

Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaava hanketoimija on vaihtunut Eolus Energy Oy:ksi. Aiemmin hanketoimijana oli YIT Suomi Oy. Lisäksi tuulivoimapuiston lisäksi hankkeeseen tulee lisänä aurinkovoima.

Aurinko- ja tuulivoimaosayleiskaavan (MRL § 77) laatiminen on aloitettu hankeyhtiö Eolus Energy Oy:n (aiemmin YIT) aloitteesta ja se toteutetaan yhteistyössä Alavieskan kunnan kanssa. Osayleiskaavan kaavoitusaloite on hyväksytty kunnanhallituksessa 14.3.2023 § 74. Aurinko- ja tuulivoimahanke edistää hiilineutraalin energia-tuotannon tuottamista alueella.

Aurinko- ja tuulivoimahankkeen kaavoitus ja YVA-menettely toteutetaan erillisinä, mutta samanaikaisina prosesseina, konsulttitoimeksiantoina. Pääkonsulttina toimii ja osayleiskaavan laatii A-Insinöörit Suunnittelu Oy, YVA-menettelystä vastaa Ecobio Oy ja näiden vaikutusten arvioinnin edellyttämiä selvityksiä laaditaan alikonsulttien toimesta.

Suunnittelualue sijaitsee Pohjois-Pohjanmaalla Alavieskan kunnassa, Taluskylän kylästä koilliseen. Lähimmät kuntakeskukset ovat Alavieska noin 10 kilometrin päässä ja Merijärvi noin 5 kilometrin päässä. Hankealue rajautuu osittain Merijärven vastaiseen kuntarajaan. Alue on pääasiassa metsätalousaluetta eikä alueella ole asutusta. Alueen kahdelle peltoalueelle suunnitellaan aurinkovoimaloiden sijoittamista. Hankkeen vaikutukset ulottuvat osittain myös Merijärven, Pyhäjoen, Kalajoen, Ylivieskan ja Oulaisten kuntien alueelle. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti ja suhde kuntakeskuksiin on esitetty OAS:n kansi-lehdellä ja seuraavan sivun kartalla.

Tehtävänä on laatia osayleiskaava aurinko- ja tuulivoimahanketta varten (MRL § 77) noin 510 ha suuruiselle alueelle Alavieskan kuntaan. Kaavalla tutkitaan alustavasti kuuden, kokonaiskorkeudeltaan noin 300 metrin tuulivoimalan sijoittamista alueelle. Tämän lisäksi huomioidaan erikseen hankkeen edellyttämät sähkönsiirtoreitit, jotka sijoittuvat Alavieskan alueelle tai yhteisreitti toisen hankkeen kanssa Merijärven kunnan rajalle. Hanke edellyttää YVA-menettelyä, sillä alueella on jo runsaasti tuulivoimaa ja hanke muodostaa yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa. Tavoitteena on arvioida hankkeen vaikutukset laaja-alaisesti YVA-menettelyssä ja osayleiskaavoituksessa. Suunnittelualue tarkentuu kaavoitusprosessin edetessä ja alueelle tehtävien selvitysten tulosten perusteella.

Kaavahankkeen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävillä asettamisesta kuulutetaan Kalajokiseutu-lehdessä, Kalajaska- lehdessä ja Alavieska-lehdessä sekä kaupungin virallisissa kuulutuksissa kaupungin nettisivuilla. Ulkopaikkakuntalaisille maanomistajille ilmoitetaan kirjeitse kaavoituksen vireilletulosta sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläoloaikana pidetään yleisötilaisuus.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään tarvittaessa kaavatyön edetessä. Oheismateriaalina on osallistumis- ja arviointisuunnitelma OAS.

Hanke on ei-seudullinen ja sitä ei ole osoitettu tuulivoima-alueeksi Pohjois- pohjanmaan voimassa olevassa maakuntakaavoissa.

Keskeisenä osana hanketta on selvitysten laadinta ja vaikutusten arviointi. Vaikutusten arvioinnin pohjaksi tarvittavia selvityksiä laaditaan osana YVA-menettelyä ja tuulivoimaosayleiskaavan laatimista, mm. luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristö- sekä arkeologiset selvitykset, näkyvyysanalyysi, melu- ja välkemallinnukset.

Myös Pohjois-Pohjanmaan vaihemaakuntakaavoituksen ja siihen liittyvien selvityshankkeiden, kuten TUULI (päättynyt 9/2022) ja EMMI-hankkeiden (alkoi 9/2022), yhteydessä tehtyjä selvityksiä hyödynnetään suunnittelun vaikutusten arvioinnissa ja jatkoselvityksissä.

Vaikutusten arviointi laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 9 §:n ja maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) 1 §:n mukaan. Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaa-van tehtävä ja tarkoitus. Vaikutusten arvioinnissa huomioidaan kaavan toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Kari Pentti

Päätösehdotus

Kunnanhallitus:

1. hyväksyy Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman yleisesti nähtäville MRL:n 63 §:n mukaisesti 12.8-16.9.2024.
2. järjestää yleisötilaisuuden yhdessä Pohjois- Pohjanmaan Ely-keskuksen YVA-ohjelman kanssa
3. pyytää viranomaislausunnot ja antaa osallisille mahdollisuuden esittää asiasta mielipiteensä

Päätös

Merkitään pöytäkirjaan, että kunnaninsinööri Tuomas Häggman esitteli asian ja poistui kokouksesta päätöksenteon ajaksi.

Keskustelun aikana Janne Havisto esitti, että asia jätetään pöydälle. Anne Huttunen kannatti Haviston esitystä pöydityksestä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pöyditysesitys, jota on kannatettu ja siitä tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti, että asiasta äänestetään nimenhuutoäänestyksellä niin, että asian käsittelyn jatkaminen on JAA ja Haviston esitys pöydälle jätöstä on EI. Hallitus hyväksyi äänestystavan ja -järjestyksen.

Nimenhuutoäänestyksessä annettiin seitsemän (7) ääntä, joista kolme (3) EI -ääntä (Havisto, Huttunen, Malinen) ja neljä (4) JAA -ääntä (Mattila, Isokääntä, Simonen, Takkunen). Näin ollen asian käsittelyä jatkettiin.

Merkitään pöytäkirjaan, että valtuuston varapuheenjohtaja Jarkko Pehkonen poistui kokouksesta klo 18.49.

Keskustelun aikana Janne Havisto esitti, että Miehennevan aurinko- ja tuulivoimapuiston osayleiskaavaa ei tule edistää. Anne Huttunen ja Heikki Malinen kannattivat Haviston esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty muutosesitys, jota on kannatettu ja siitä tulee äänestää. Puheenjohtaja esitti, että asiasta äänestetään nimenhuutoäänestyksellä niin, että pohjaesitys on JAA ja Haviston esitys on EI. Hallitus hyväksyi äänestystavan ja -järjestyksen.

Nimenhuutoäänestyksessä annettiin seitsemän (7) ääntä, joista kolme (3) EI -ääntä (Havisto, Huttunen, Malinen) ja neljä (4) JAA -ääntä (Mattila, Isokääntä, Simonen, Takkunen). Näin ollen pohjaesitys tuli hallituksen päätökseksi.

Kunnanhallitus päätti:

1. hyväksyä Miehennevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman yleisesti nähtäville MRL:n 63 §:n mukaisesti 12.8-16.9.2024.
2. järjestää yleisötilaisuuden yhdessä Pohjois- Pohjanmaan Ely-keskuksen YVA-ohjelman kanssa
3. pyytää viranomaislausunnot ja antaa osallisille mahdollisuuden esittää asiasta mielipiteensä.

Havisto, Huttunen ja Malinen jättivät asiaan eriävän mielipiteen (liitteenä).

Merkitään pöytäkirjaan, että kunnanhallitus piti tauon klo 19.24-19:30.